

lezu Budw. 2606/1885, jehož se stížnost dovolává, nýbrž o otázku, zda honební výbor jest oprávněn s hlediska honebního zákona a zájmů členů honebního společenstva samovolně modifikovati v souhlase s nájemci v určité relaci, totiž stran výše nájemného, pachtovní smlouvu o pronájmu společenstevní honitby, který dozorčím úřadem byl vzat na vědomí.

Že výše nájemného je jedním, a to veliní závažným momentem pro posouzení, zda pronájem honitby odpovídá intencím § 13 hon. zákona, a že tedy politický úřad, zkoumaje podle § 23 hon. zákona pronájem s tohoto veřejnoprávního hlediska, jest oprávněn i povinen přihlédnouti i k výši stanoveného nájemného, o tom není sporu. Má-li však politický úřad k ní přihlížeti, uvažuje o tom, může-li pronájem honebním výborem usnesený vzíti na vědomí, pak nelze mu upírati právo, aby i za trvání nájemního poměru na vědomí vzatého v základě § 23 hon. zákona dozíral na to, zda nájemní poměr onen i nadále honebnímu zákonu po této stránce odpovídá, a tedy aby po případě zakročil na ochranu zájmů v § 13 hon. zákona uznaných a péči honebního úřadu svěřených, jestliže honební výbor později usnesl se na snížení nájemného a tím se jeden z podstatných momentů, za nichž honební úřad pronájem vzal na vědomí, změnil. Opačný názor vedl by k důsledku, že honební výbor může samovolně vytvořiti stav, za něhož by snad vůbec nebylo došlo k tomu, aby honební úřad pronájem vzal na vědomí, a tím úplně paralysovat dozorčí ingerenci honebního úřadu na pronájem. Členům honebního společenstva byla by pak odňata všeliká ochrana proti jednostrannému postupu honebního výboru právě po stránce pro jejich zájmy nejvýznamnější, neboť ochrany řádného soudu dovolávají by se nemohli, a při snížení nájemného, provedeném v souhlasu obou smluvních stran, kterými jsou tu pouze honební společenstvo zastoupené honebním výborem s jedné a nájemce s druhé strany, věc by se vůbec nemohla na soud dostat.

Proti důvodům uvedeným v nař. rozhodnutí stížnost žádnou námitku neformuluje (§ 18 zákona o ss), nýbrž uvádí toliko, že postup nařízený žal. úřadem není v § 13 hon. zákona uveden. K tomu je toliko uvést, že nař. rozhodnutí, jež svým obsahem se jeví jako neschválení usnesení honebního výboru, vyvozuje z tohoto neschválení pouze důsledky dle stavu věci jediné možné, ponechávajíc honebnímu výboru volnost, aby buď trval na dosavadní smlouvě anebo, nebude-li to možno, honitbu znovu pronajal. Tím nijak neomezil nějaké právo stěžujícího si honebního výboru mu po zákonu příslušející.

Pokud stížnost konečně poukazuje na technické obtíže spojené s propachtováním dvou dílčích částí honitby, je poukázati k tomu, že žal. úřad nepřikázal striktně znovupropachtování těchto částí, nýbrž ponechal honebnímu výboru na vůli dvě cesty.

Č. 12.529.

Církevní věci. — Řízení správní: * Ředitel kůru římskokatolického kostela není účastníkem ve smyslu § 57 zák. č. 50/1874

ř. z. v konkurenčním řízení za účelem stanovení příspěvku na úhradu jeho platu.

(Nález z 1. října 1936 č. 15.015/36.)

V ě c: Josef M. v Mnichově u Mar. Lázní proti rozh. zem. úřadu v Praze z 2. listopadu 1933 o povinnosti přífařených obcí přispívat na plat ředitele kůru.

V ý r o k: S t í ž n o s t s e z a m í t á p r o b e z d ů v o d n o s t.

D ů v o d y: Podáním z 30. srpna 1927 žádal st-l, řídící učitel a zároveň ředitel kůru v Mnichově u Mariánských Lázní, o úpravu platu ředitele kůru podle §§ 36 a 57 zákona ze 7. května 1874 č. 50 ř. z.

Po bezvýsledném pokusu dosíci zvýšení odměny řediteli kůru dohodou se zúčastněnými obcemi provedeno u okr. správy politické v Mariánských Lázních 17. června 1928 ústní konkurenční jednání podle § 57 zákona č. 50/1874 ř. z. a na jeho podkladě vysloveno výměrem z 8. října 1929 podle §§ 36 a 57 cit. zákona, že s platností od 1. ledna 1928 jsou přífařené obce povinny přispěti na plat ředitele kůru částkami ve výměru uvedenými.

Když všechny přífařené obce podaly odvolání, vyslovil žal. úřad nař. rozhodnutím, že vyhovuje odvoláním obcí a zrušuje výměr okr. úřadu z důvodu, že není zákonného předpisu, v jaké výši mají býti platy ředitelům kůru při katolických kostelích poskytovány. Ježto řediteli kůru při farním kostele v Mnichově jsou poskytovány odměna roč. 300 Kč a dobrovolný příspěvek patrona, jímž je řád premonstrátů v Teplé, v částce 600 Kč a jmenovaný má slušný příjem ze štoly a vykonává funkci ředitele kůru jako vedlejší zaměstnání, jsa řídícím učitelem, nutno pokládati řečený roční příjem 300 Kč a 600 Kč za přiměřený.

Na toto rozhodnutí podává stížnost ředitel kůru Josef M. pro nezákonnost, o níž nss uvážil toto:

Podle § 2 zákona o ss je tento soud povolán, aby poskytoval právní ochranu stranám jen pokud tvrdí, že byly rozhodnutím neb opatřením veřejné správy dotčeny ve svých veřejných právech. Musil proto soud v první řadě zkoumati, zdali nař. rozhodnutím mohlo býti vsaženo do veřejných subjektivních práv st-le, který, jak nesporno, je ředitelem kůru v Mnichově u Mariánských Lázní. Nař. rozhodnutí je konkurenčním nálezem, vydaným v pořadu stolic státní správy kultové podle § 57 zákona č. 50/1874 ř. z. Podle znění tohoto předpisu mají i budoucně správní úřady, nežádá-li se přispění na veřejném fondu, na návrh účastníků učiniti náležitá opatření, aby byly zapraveny výlohy spojené s úhradou potřeb církve katolické, a nedošlo-li při jednání (řízení konkurenčním) k dohodě, rozhodnouti v pořadu stolic.

V zákoně není výslovně řečeno, kdo jest účastníkem (stranou) v řízení konkurenčním podle ustanovení odst. 2 a 3 § 57 cit. zákona. Ale podle tam vytčeného účelu tohoto řízení, totiž, aby bylo postaveno na jisto, je-li výloh požadovaných skutečně potřebí, a nedojde-li mezi účastníky k dohodě, aby bylo rozhodnuto, jak se mají výlohy ty zapraviti, plyne, že účastníky v tomto řízení jsou zcela nepochybně na straně jedné církev katolická, jejíž tvrzené potřeby mají býti v řízení

konkurenčním zjištěny a na jejíž potřeby má býti zajištěna úhrada nákladů, jednak ti činitelé, jimž by připadla povinnost nésti náklad vznikající oněmi zjištěnými potřebami (arg. § 57 odst. 3 slova: Zvláště, je-li těch, kteří jsou »povinni« přispívati, více). Jde-li v řízení konkurenčním o potřeby věcné, není pochyby, že nemůže přijíti v úvahu již žádná další strana; pochybnost by mohla vzejíti v tom případě, jde-li o potřebu a náklad personální, zda totiž onu osobu, jejíž hmotné potřeby mají dojíti uspokojení z prostředků opatřených na základě řízení podle § 57 cit. zákona, je také zahrnouti do okruhu účastníků, kteří jsou stranami v konkurenčním řízení podle cit. zákonného ustanovení. Nss je názoru, že nikoli.

K osobám, o nichž byla právě řeč, patří zejména ti, kteří jsou ustanoveni k opatrování pomocných služeb kultových, jakými jsou služby na kostelním kůru (ředitelé kůru, varhaníci a jiní hudebníci a zpěváci, kalkant), dále služby kostelníků a jiných nižších služebníků při kostele. Tito jsou zřizenci církve, nikoli zřizenci farní osady ve smyslu ustanovení §§ 35 a násl. cit. zákona, a může tedy taková služba založiti právní vztahy zásadně jen mezi církví a těmito osobami.

Nárok na odměnu za konané práce mohou tudíž tyto osoby uplatňovati jen proti církvi; jakým způsobem církev opatří úhradu nákladu tím vzniklého, na to jim nepřísluší žádná právní ingerence. Z toho plyne, že uvedené osoby — tudíž ani st-le — nelze uznati za »zúčastněné osoby« v řízení podle § 37 cit. zákona, jehož účelem není rozhodovati o vzájemných právních poměrech mezi církví a církevním služebníkem, nýbrž o tom, jsou-li v tom kterém případě splněny předpoklady, za nichž jsou konkurenční činitelé povinni uhraditi náklady na určitou církví tvrzenou potřebu, jakož i o přiměřenosti a rozvrhu těchto nákladů.

Postavení strany v konkurenčním řízení nemohl st-l nabýti ani tím, že jeho žádost z 30. srpna 1927 o zvýšení odměny za funkci ředitele kůru zavdala podnět k jednání s konkurenčními činiteli. Neboť žádost tu by bylo se zřetelem k vyličenému stavu práva hodnotiti po stránce právní jako pouhé upozornění na stav, jenž po názoru st-lově vyžaduje úpravy, ale které samo o sobě nebylo způsobilým procesním podkladem k zahájení řízení podle § 57 cit. zákona, které podle cit. ustanovení předpokládá zakročení strany ve smyslu nahoře uvedeném. Ani skutečnost, že snad zvýšení st-lovy odměny za funkci ředitele kůru je závislé od zajištění úhrady konkurenčními činiteli, nemůže st-li vzhledem na znění předpisu § 57 cit. zákona propůjčiti postavení procesní strany v řízení za účelem opatření oné úhrady.

Z předdeslaného vysvítá, že konkurenční nálezy správních úřadů mohou nalézati právo toliko konkurenčním činitelům, k těmto subjektům však že nenáleží ředitel kůru, který je k církevní konkurenci toliko v poměru soukromoprávním.

Není-li však st-l účastníkem v řízení konkurenčním ve smyslu § 57 cit. zákona, nemohlo se nař. rozhodnutí dotknouti jeho práv veřejných a jest jeho stížnost již proto bezdůvodná.